

Book Review

อุบัติเหตุในเด็กปฐมวัย

วิเชียร พันธุ์เครือบุตร¹

เด็ก เป็นวันที่ต้องการความช่วยเหลือ ฟังมาจากผู้อื่นสูง การที่ปล่อยให้เด็กอยู่แต่เพียงลำพัง แม้แต่เพียงช่วงเวลาสั้นๆ อาจมีอุบัติเหตุเกิดขึ้นได้ ซึ่งบางครั้งร้ายแรงถึงขั้นเสียชีวิตเลยทีเดียว ดังนั้น ผู้ที่เกี่ยวข้องกับเด็ก ตั้งแต่พ่อแม่ ปู่ย่า ตายาย พี่เลี้ยงเด็ก ควรมีการศึกษาให้เข้าใจถึงพัฒนาการต่างๆ ของเด็ก เพื่อป้องกันไม่ให้เกิดอุบัติเหตุกับเด็กอันเป็นที่รักของเราได้

“อุบัติเหตุ ในเด็กปฐมวัย” ของ รติชน พรยสวัสดิ์ เป็นหนังสือพ็อกเก็ตบุ๊ก จัดพิมพ์โดย สำนักพิมพ์สุขใจ ความหนาเพียง 135 หน้า ที่ผู้เขียนได้รวบรวมความรู้จากแหล่งต่างๆ และประสบการณ์ที่ได้ดูแลเด็กๆ มาบอกเล่าให้กับผู้ที่เกี่ยวข้องกับเด็กปฐมวัย ได้ช่วยกันดูแลเด็กๆ ซึ่งอาจจะเป็นลูก หลาน หรือลูกศิษย์ในโรงเรียนอนุบาล หรือในศูนย์เด็กเล็ก

การบอกเล่าเรื่องราวแบ่งออกได้เป็นสามส่วนใหญ่ คือ วัยที่เกิดอุบัติเหตุ สถานที่เกิดอุบัติเหตุ และ การปฐมพยาบาลเมื่อเกิดอุบัติเหตุ โดยส่วนแรกบอกเล่าถึงการเกิดอุบัติเหตุของเด็กตั้งแต่วัยทารก วันเตาะเตาะถึงวัยก่อนเรียน ซึ่งมีการแบ่งช่วงอายุย่อยๆ ลงมาอีก เพื่อให้เป็นไปตามพัฒนาการของ

เด็ก ได้แก่ วัยแรกเกิด วัย 10-15 เดือน วัย 15-18 เดือน วัย 18-24 เดือน วัย 2 ขวบ และ วัย 3 ขวบ โดยแต่ละวัยจะบอกถึงลักษณะอุบัติเหตุที่เกิดขึ้น และวิธีการป้องกันไม่เกิดอุบัติเหตุ

สถานที่เกิดอุบัติเหตุ จะเล่าถึงทั้งในส่วนของวัยก่อนเรียน และในวัยเรียน โดยวัยก่อนเรียน อุบัติเหตุที่เกิดขึ้นส่วนใหญ่เป็นการพลัดตก หกล้ม ตกจากที่สูง สิ่งแปลกปลอมเข้าหู เข้าจมูก เข้าปาก อุบัติเหตุจากของมีคม ของร้อน จากการจมน้ำ จากสัตว์ และการติดค้างในพื้นที่ที่ไม่ควรอยู่ มีการบอกเล่าให้เห็นภาพตั้งแต่ในห้องนอน ห้องครัว ห้องนั่งเล่น ห้องน้ำ บริเวณประตู หน้าต่าง บันได สนามหญ้า มุมบ้าน บริเวณบ้าน สระน้ำ บ่อน้ำ บริเวณเครื่องเด็กเล่น ในรถยนต์ ตลอดจนรถเด็กเล่น สำหรับอุบัติเหตุในวัยเรียน เป็นการบอกเล่าถึงอุบัติเหตุที่เกิดขึ้นในโรงเรียน ตั้งแต่ในห้องเรียน ใต้ถุนอาคาร หน้าห้องเรียนบริเวณโรงเรียน เป็นต้น

ส่วนสุดท้าย เป็นการบอกเล่าถึงการปฐมพยาบาลเมื่อเกิดอุบัติเหตุ ซึ่งจะมีรายละเอียดตั้งแต่ ลักษณะการเกิด และวิธีการปฐมพยาบาล การปฐมพยาบาลที่พบในเด็กที่นำมาให้เรียนรู้ เช่น แผลถลอก แผล

¹ อาจารย์ประจำบัณฑิตวิทยาลัย / รองอธิการบดีฝ่ายวิชาการ วิทยาลัยนครราชสีมา

ถูกแทง/ตำ แผลแตก แผลถูกบาด แผลไฟไหม้
น้ำร้อนลวก หัวโน ห้อเลือด ฟกช้ำ เลือด
กำเดาไหล พิษจากต้นไม้ ข้อแพลง ข้อเคลื้อน
กระดูกหัก กระดูกเคลื่อน การกลืน/ดม
สารพิษ กลืนสิ่งแปลกปลอม สิ่งแปลกปลอม
เข้าจมูก ปาก หู ตา การถูกสัตว์กัดต่อย การ
เป็นลม การถูกไฟฟ้าดูด การจมน้ำ เป็นต้น

วิธีการบอกเล่าเรื่องราวในแต่ละตอน
เป็นลักษณะการเล่าเรื่องแฝงหลักวิชาการ ที่
สามารถนำไปใช้ปฏิบัติได้จริงกับเหตุการณ์
ต่างๆ ที่มีโอกาสเกิดขึ้น เป็นประจำกับเด็ก
ปฐมวัย ให้สามารถรู้วิธีการป้องกันไม่ให้เกิด
และหากเกิดเหตุการณ์ขึ้นแล้ว ให้สามารถ
แก้ไขในเบื้องต้นได้อย่างถูกต้อง ลดความ
สูญเสีย หรือบรรเทาการสูญเสียจากหนักให้
เป็นเบาได้ เหมาะสำหรับผู้ที่มีลูกคนแรก ผู้ที่

เกี่ยวข้องกับดูแลเด็กในบ้าน ในสถานที่เลี้ยงเด็ก
โรงเรียนอนุบาล และศูนย์เด็กเล็ก ใช้เป็น
ข้อมูลและฝึกปฏิบัติ

เด็กในแต่ละวัยมีพัฒนาการที่
แตกต่างกัน เด็กในแต่ละวัยเติบโตอย่าง
รวดเร็ว ทั้งทางกาย อารมณ์ สังคม สติปัญญา
และเมื่อพัฒนาการสูงขึ้น ความอยากรู้อยาก
เห็นก็จะเพิ่มมากขึ้น แต่ด้วยความที่เด็กยังไม่
สามารถควบคุมตนเองได้ ทั้งทางร่างกาย และ
จิตใจ เป็นวัยที่ต้องการการช่วยเหลือ และ
การพึ่งพาจากผู้อื่นสูง จึงเป็นหน้าที่ของ
ผู้เกี่ยวข้องที่ต้องศึกษาหนังสือเล่มนี้ เพื่อที่เรา
ทุกคนจะไม่ต้องเสียใจที่เขาได้รับอุบัติเหตุ
จนถึงเสียชีวิต อันเกิดจากการขาดการดูแล
อย่างใกล้ชิด การปล่อยให้เขาอยู่ตามลำพัง
หรือการช่วยเหลือที่ไม่ถูกวิธี

เอกสารอ้างอิง

รติชน พรยสภ์. (2547). *อุบัติเหตุในเด็กปฐมวัย*. กรุงเทพมหานคร : สุขภาพใจ